

Dövlət öz işini gördü, indi növbə onlarındır

Ekspertlər deyir ki, Şəki şəhərinin tarixi hissəsi və Şəki Xan Sarayının Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilməsindən sonra turizm şirkətləri dövlətin bu dəstəyindən səriştəli şəkildə yararlanmalıdırlar

Şəki şəhərinin tarixi hissəsi və Şəki Xan Sarayı Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Bu qərar UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü Sessiyasında qəbul edilib.

Düzdür, Bakıdan sonra ölkəmizdə ən çox turist qəbul edən şəhərlərdən biri də Şəkidir. Ancaq bu qərar Şəkiyə turistlərin diqqətini daha da artıracaq. Dövlət öz işini görüb, bundan sonra isə əsas iş turizm şirkətlərinin, yerli turizm obyektlərinin üzərinə düşəcək. Şəkinin tarixi turizm məskəni kimi tanınması nə qədər aktualdırsa, şəhərə gələcək turistlərin oradan məmnun ayrılması da bir o qədər vacibdir. Bəs bu iş necə aparılmalıdır? Turizm şirkətləri bu cəhətdən hansı işləri görə bilərlər?

DÖVLƏT HƏR DƏSTƏYİ GÖSTƏRİR, AMMA...

Azərbaycan Turizm Assosiasiyası sədrinin müşaviri Müzəffər Ağakərimov deyir ki, Şəki şəhərinin tarixi hissəsinin və Şəki Xan Sarayının Ümumdünya İrs Siyahısına salınması ilə dövlət öz işini gördü, bundan sonra bölgəyə daha çox turist cəlb etmək üçün turizm şirkətləri qollarını çırmalayıb işə başlamalıdırlar: "Ümumiyyətlə, turizm dövlətin dəstəyi böyükdür, bu da onlardan biridir. Turizm şirkətləri qollarını çırmalayıb dövlətin bu dəstəyindən səriştəli şəkildə istifadə etməlidirlər. Düzgün təbliğat aparıb, bölgəyə daha çox turist cəlb edə bilərlər. Ümumiyyətlə, turizm qurumları UNESCO-ya daxil olan incələrimizin, folklorumuzun, milli mətbəx nümunələrimizin, musiqilərimizin təbliğində böyük rol oynamalıdır. Nəinki turizm şirkətləri, otellərimiz də bu işə qoşulmalıdırlar. Otellərimizdə UNESCO-nun mədəni irs siyahısına salınan obyektlərimiz haqqında məlumatlar olmalı, turistlər üçün informasiyalar verilməlidir ki, ölkəyə gələnlər bu inciləri görməkdə maraqlı olsunlar, həmin yerlərə səfər etsinlər. Məsələn, UNESCO tarixi təbliğ edir, amma ölkəmizdəki oteldə qalan turistə tar haqqında məlumat verən heç nə yoxdur. Çox xırda nələrsə ola bilər, amma geniş iş yoxdur. Milli musiqimiz, mətbəximiz təbliğ olunmur. Turizm şirkətləri öz proqramlarını, turist marşrutlarını xalqımızın tarixini, folklorunu təbliğ edən bir istiqamətdə təyin etməlidirlər. Bu, yoxdur. Dövlət hər dəstəyi göstərir, amma turizm şirkətləri ərköyün uşaq kimi heç nə etmək istəməirlər".

M.Ağakərimovun sözlərinə görə, otellərimizdə Azərbaycanın folklorunun, milliliyinin təbliğatı zəifdir. Bunun bir səbəbi də otellərin bir çoxunda baş menecerlərin xarici olmasıdır: "Onlar da milliliyimizin təbliğatına biganəlik göstərirlər. Vətənpərvərlik, təəssübkeşlik olarsa, milli mətbəximizin, folklorumuzun təbliğatını apararıq. Əlbəttə, turizm biznesdir, lakin turizmle məşğul olan adam vətənpərvər olmalıdır. Ölkənin təbliğatını apardıqca, biznes gəlirlənər və daha çox pul qazana bilərlər".

BƏLİ BİR TURİST TƏBƏQƏSİ VAR Kİ...

"Millenium Turizm Konqres DMC" şirkətinin rəhbəri, turizm eksperti Ruslan Quliyev deyir ki, bu qərar turizm sektorunun inkişafı baxımından əhəmiyyətlidir: "Uzun müddət idi ki, biz bu uğura imza atacağımızı gözləyirdik. Bu hadisə ölkənin mədəni həyatında təqdirəlayiq hal olmaqla bərabər, ölkədə turizm sektorunun inkişafı baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Turizm şirkətləri tərəfindən həyata keçirilən bir sıra turlar çərçivəsində UNESCO-nun Dünya İrs siyahısına daxil edilən mədəni-tarixi məkanlarına səyahətlər təşkil edilir. Həmin səyahətlərə xarici turistlər çox böyük maraq göstərirlər. Bir çox Avropa ölkələrində məhz UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil olan məkanlara səyahət marşrutu üzrə gəlmək istəyən xeyli sayda insan var. Bu baxımdan, "İçərişəhər", "Qız Qalası" və "Şirvanşahlar Saray Kompleksi", "Qobustan Qaya Sənəti Mədəni Landsaftı", "Xan Sarayı" ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzinin UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısında, eyni zamanda xalqımızın qeyri-maddi mədəni irsinin 13 nümunəsinin

UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısında yer alması Azərbaycana gələn turistlərinin sayının artmasına əhəmiyyətli təsir göstərəcək, turizmin inkişafına böyük töhfələr verəcək. Biz turizm şirkəti olaraq UNESCO-nun siyahısında yer alan maddi irs məkanlarına turları təşkil edirdik. Sadəcə olaraq, bu siyahıya Şəkini də əlavə edəcəyik. Dünyada bəlli bir turist təbəqəsi var ki, onlar bu tip turlara maraq göstərirlər. Bu, xüsusi tematik bir turdur. Ona görə, bundan sonra beynəlxalq sərgilərdə, seminarlarda məhz Şəki şəhərinin tarixi hissəsinin və Şəki Xan Sarayının Ümumdünya İrs Siyahısına daxil olunmasını təbliğ etməliyik".

R.Quliyev vurğuladı ki, Şəki tarixi-mədəni irsi və turistik əhəmiyyəti baxımından həmişə diqqət mərkəzində olub. Bundan sonra həmin bölgəyə diqqət daha da artırılacaq. Ona görə, daha çox turist cəlb etmək üçün işlər görülməsinə ehtiyac var: "Şəki Xan Sarayının mədəni-tarixi miras kimi qorunması üçün əlavə tədbirlər planı hazırlanacaq. Paralel olaraq Şəkiddə bölgənin tarixini əks etdirəcək əlavə işlərin görülməsinə ehtiyac var. Məsələn, həmin əraziyə 3D virtual səyahət formatında layihələr nəzərdə tutula bilər".

TƏBLİĞATLA YANAŞI, KEYFİYYƏTLİ XİDMƏT DƏ GÖSTƏRİLMƏLİDİR

Turizm üzrə ekspert Ceyhun Aşurovun sözlərinə görə, bu qərar Şəkinin tanınması və bu yolla daha çox turist cəlb etmək baxımından gözəl şans yaratmış olur: "Dünya irsində mədəni marşrutların içərisində Şəkinin də olması, həm bu şəhərin, həm də ümumilikdə Azərbaycanın tanınması baxımından

müsbət haldır. Əlbəttə, Azərbaycana gələn turistlərin ən çox səfər etdiyi getdiyi şəhərlərdən biri də Şəki idi. Çünki orda kifayət qədər infrastruktur qurulub, müasir standartlara cavab verən otellər, tarixi abidələr var. Amma indi Şəki şəhərinin tarixi hissələri və Xan sarayı yalnız ölkə deyil, dünya səviyyəsində qorunacaq. Turizm şirkətləri bunu daha çox təbliğ etməklə, Şəkiyə turist axınına da artırma bilərlər. Onsuz da turizm nöqtəyi-nəzərindən Şəki aktiv idi. Şəhərin Ümumdünya İrs Siyahısına düşməsindən sonra düzgün təbliğat və təqdimat olarsa, bu bölgəyə turist sayını daha da artırma bilərik. Hardasa 20 faiz artıma nail ola bilərik".

C.Aşurov deyir ki, ümumiyyətlə, Bakı və digər bölgələrimizə gələn turistləri də Şəki şəhərinə istiqamətləndirmək üçün məlumatlandırma işi yaxşı aparılmalıdır: "Ümumiyyətlə, dünyada insanlar fərqli məqsədlərlə səyahət edirlər. 8 ildir ki, dünyada səyahət edənlərin sayı ildən-ildə artır. Ötən ilin statistikasına görə, dünyada 1,4 milyard insan səyahət edib. Səyahət edənlər daim yeni yerlər, fərqli məkanlar axtarışında olurlar. Biz təbliğatı geniş şəkildə aparmalıyıq ki, daha çox turist cəlb edə bilək. Ümumilikdə isə səyahət edənlər təkə bir məqsədlə getmirlər. Məsələn, sağlamlıq turizmi üçün Naftalana gedir, amma yalnız orda qalmaqla kifayətlənmir, yaxud işgüzar konqresə gəlibse, əlavə gün götürüb Bakını gəzir, yaxud bölgələrə səfər edirlər. Ölkəyə gələn turistlərin Şəki ilə maraqlanması, bu bölgəyə səfər etmək istəyinin olması üçün turizm şirkətləri, bələdçilər bu sahədə məlumatlandırmanı peşəkar şəkildə aparmalıdırlar".

C.Aşurov qeyd etdi ki, turizm sektorunda artıma nail olmaq üçün təbliğatla yanaşı, keyfiyyətli xidmət də göstərilməlidir: "Turizm sektoru insan faktoruna bağlıdır. Burda tam avtomatlaşdırma mümkün deyil. Ona görə, burda çalışanların peşə bilikləri, xidmət səviyyələrindən çox şey asılıdır. Bu sahədə də sınıqlarımız, qayğılar var. Turizm sahəsində universitet və peşə məktəbləri fəaliyyət göstərir, kadrların yetişdirilməsi işi gədir. Ancaq turizm şirkətlərinin, turizm obyektlərinin artımı daha sürətli gədir. Yəni kəmiyyətdə artım daha sürətli gədir, nəinki keyfiyyətdə. Turizm sektorunda daha çox peşəkarların yetişdirilməsinə ehtiyac var. Təbii ki, bu daha çox zaman tələb edir. Peşə məktəblərində bu istiqamətdə atılan addımlar sürətlənərsə, daha tez uyğunlaşma olarsa, nəticə də yaxşı olar".

Aygün Asımqızı